

پرچمدار نوگرایی در استرآباد

شناخت نامه شیخ محمد حسین مقصودلو استرآبادی
رئیس مکتب و شریعت خواهان استرآباد

رحمت... رجایی

به اهتمام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان، (تألیف آثار و مفاخر)

نشر پیک ریحان

۱۳۹۸

سرشناسه: رجایی، رحمت‌الله، ۱۳۴۲ -

عنوان و نام پدیدآور: پرچمدار نوگرایی در استرآباد: شناخت‌نامه شیخ محمدحسین مقصودلو استرآبادی رهبر مشروطه‌خواهان استرآباد / رحمت‌الله رجایی؛ به اهتمام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان (انجمن مفاخر).

مشخصات نشر: گرگان: پیک ریحان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۷۰ ص: مصور، جدول.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۱-۲۲-۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: مقصودلو استرآبادی، محمدحسین، - ۱۳۴۳ ق. - سرگذشت‌نامه

موضوع: مجتهدان و علما - ایران - گرگان - سرگذشت‌نامه

موضوع: ﴿Biography — Gorgan — Iran — Ulama

موضوع: مجتهدان و علما - ایران - فعالیت‌های سیاسی

موضوع: ﴿Ulama — Political activity — Iran

موضوع: ایران - تاریخ - انقلاب مشروطه، ۱۳۲۴ - ۱۳۲۷ ق. - روحانیت

موضوع: ﴿Clergy — Iran — History — Constitutional Revolution — ۱۹۰۶ - ۱۹۰۹

نمونه افزودن: ایران. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۳/م ۷۳ / BP۵۵/۳

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۳۷۸۸

پرچمدار نوگرایی در استرآباد

شناخت‌نامه شیخ محمدحسین مقصودلو استرآبادی

به اهتمام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گلستان (انجمن آثار و مفاخر)

رحمت‌الله رجایی

نشر: پیک ریحان / چاپ اول / سال ۱۳۹۸ / قیمت: ۱۷۰ صفحه

صفحه آرایشی: جواد سلطانی

چاپ و صحافی: خورشید گرگان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۵۱-۲۲-۱

قیمت: ۱۷۰۰۰ تومان

۹	مقدمه
۱۱	پیش‌درآمد
۱۳	منابع
۱۷	فصل اول: کلیات (بای‌تدریسته در ایران و پرچمدار نوگرایی در استرآباد)
۱۸	۱-۱) وزیدن باد نوگرایی و تلاش برای اصلاح امور در ایران عصر قاجار
۲۱	۱-۲) نوگرایی و تحول خواهی در استرآباد
۲۲	۱-۳) پرچمدار نوگرایی در استرآباد
۲۳	فصل دوم: شیخ محمد حسین مقصودلوی استرآبادی از تولد تا مرگ
۲۴	۲-۱) فرزند ایل مقصودلو
۲۵	۲-۲) پسر دانای شیخ نصرالله
۲۷	۲-۳) همسران و فرزندان شیخ محمد حسین
۲۷	۲-۴) درگذشت شیخ محمد حسین استرآبادی
۲۹	فصل سوم: رهبر مشروطه خواهان استرآباد
۳۰	۳-۱) نهضت مشروطه در استرآباد
۳۳	۳-۲) رهبری نهضت مشروطه در استرآباد
۴۹	۳-۳) رئیس انجمن استرآباد
۵۱	فصل چهارم: نماینده مجلس شورای ملی
۵۲	۴-۱) نماینده دوره سوم
۵۶	۴-۲) نماینده دوره چهارم
۵۸	۴-۳) کاندیدای نمایندگی دوره پنجم

۶۱	فصل پنجم: حامی فعالیت مدرسه در استرآباد
۶۲	۵-۱) شکل گیری و فعالیت مدارس نوین در استرآباد
۶۷	۵-۲) بنیانگذار انجمن معارف
۷۴	۵-۳) کشمکش بر سر استفاده از دارالشفاء برای مدرسه جدید و...
۷۹	فصل ششم: فعالیت های متعدد شیخ محمد حسین استرآبادی
۸۰	۶-۱) شیخ محمد حسین استرآبادی و انقلاب بلشویکی ۱۹۱۷ روسیه
۸۲	۶-۲) مخالف با قرارداد ۱۹۱۹
۸۲	۶-۳) رابطه با کلنل محمد تقی خان پسیان
۸۲	۶-۴) شیخ محمد حسین استرآبادی و مسئله جمهوری خواهی
۸۳	۶-۵) شیخ محمد حسین استرآبادی و نفت شمال
۸۵	فصل هفتم: شیخ محمد حسین مقصودلو استرآبادی از دیدگاه دیگران
۸۶	مجتهد مشروطه طلب و همکاری با حسین مدرس و امین الشریعه، پروفیسور امین
۹۴	نماینده مجلس شورای ملی منوچهر نظری
۹۷	ضمیمه
۹۷	خیابان و دبیرستانی به نام شیخ محمد حسین مقصودلو استرآبادی
۹۸	عالم زمان شناس، فرهنگ دوست و نماینده مجلس
۱۰۰	سال شمار
۱۰۲	کتاب نامه
۱۰۵	عکس ها، استاد و مدارک

مقدمه

تاریخ دانان جهان بر این باورند که بخش قابل توجهی از پیشرفت های بشر در حوزه علم، فرهنگ و تمدن تحت تاثیر فرهنگ و تمدن غنی سرزمین ایران بوده است و برای ایران در راستای پیشرفت بشریت، سهم چشمگیری قایلند.

مطالب سرزمین کهن ایران همیشه برای اهالی علم و فرهنگ و هنر و اهل پژوهش، جذاب و قابل توجه بوده و هست و این بدان سبب است که: آنچه همه خوبان جدا جدا دارند، ایران همه را یک جا در ظرفیت خود دارد.

اگر جهانیان با نگاه بی یونان حس ریاضناختی شان ارضاء شده و زیبایی، هماهنگی را فرامی گیرند، و از روم باستان قانون مداری و قانون مداری، هنرورزی و هنرپروری را دریافتند، با نگاه و مراجعه به ایران همه آن داشته ها و مزایا را می بینند.

سرزمین ایران به صورت مکرر موضوع همایش ها، افوام متعدد واقع و خسارات سنگینی تا مرز نابودی را تحمل کرد اما همچنان پای برجا ماند. هربار که شمع فروزانش تا مرز خاموشی مورد تهدید واقع شد به دلیل ریشه دار بودن درخت علم و حکمت، هنر و فرهنگ در این دیار هرگز ریشه کن شدنش از جهان بنظراره ننشست و مشعل فروزان علم و ادب و فرهنگ و هنر این سرزمین روشن باش خود و جهانیان بوده و هست.

این نورانیت و روشنایی و روشنی بخشی، ریشه در یکتاپرستی ریشه دار این دیار دارد. به گونه ای که حتی وجود تاریک مهاجمان، به این سرزمین از معول تا سایر مهاجمان نیز از این نورانیت بی بهره نمانده و در طی زمان تحت تاثیر قرار گرفته و آتش جانسوز و خاتمان براندازشان با بهره مندی از فرهنگ غنی این سرزمین مهار شده و گرمابخش تمدنی شد که با گذشت قرن های متمادی هنوز حرف های زیادی در برابر انسان سرگشته و از خود و خدا گریخته عصر حاضر برای گفتن دارد. در سرتاسر این سرزمین آثار فراوانی از فرهیختگانی به چشم می آید که سوختند

و با جهل و گمراهی و غفلت و استبداد و خودکامگی خودکامگان و جاهلان
نساختند.

مرحوم شیخ محمدحسین مقصودلوی استرآبادی نمونه‌ای بارز از سرمایه‌های
اجتماعی این دیار دیرین است که از همه فرصت‌هایش برای توسعه فرهنگی،
سیاسی و اجتماعی مردم رنج کشیده معاصرش استفاده کرد و تا آنجا که در توان
داشت در این راستا گام برداشت.

اثر حاضر قدمی است هرچند کوچک برای معرفی رادمردی از سرزمین استرآباد
ایران که کوچک بودن این قدم در مقایسه با عظمت همتی است که مردان این
سرزمین برای رهایی انسان‌های معاصر از قید بندگی غیر خدا برداشته‌اند. باشد که
این اندک تلاش‌های رکنار تلاش‌های کم و بیش دیگر رادمردان از حال و آینده،
ضمیمه یکدیگر گشته و بسمل جوان معاصر را با بخشی از سرمایه‌های بزرگ معنوی
و اجتماعی این دیار آشنا سازد.
خدایش غریق رحمت نماید و به امانی الهی محشور بدارد.

علی انجمن

دیرانجمن آثار و مفاخر استان گلستان